

< sivu1 > Jäljennös

Sorselessa asuvan Pehr Königssonin allekirjoittaneelle, virkaatekeväälle tarkastajalle, luovuttama kirjallinen esitys Sorselen kirkossa pidetyn tarkastuksen aikana 27. tammikuuta 1844.

Pastori Fjellnerin kehotus kirjoittaa, jotta yleisö saisi tiedon todellisesta tilastamme sekä useista olosuhteista, jotka vallitsevat nykyisessä, pimeässä, sodomistisessa aikakaudessamme, antaa aiheen oppimattomassa yksinkertaisuudessa kirjoittaa niinä lyhyinä hetkinä, mitkä Martan utteruus sallii, Jeesuksen nimeen seuraavaa[.]

Katso, minä lähetän teille profeetat ja viisaat ja kirjanoppineet. Matt. 23:34. Mutta kristus selittää samassa paikassa, kuinka heidät otetaan vastaan, sanoen: muutamat heistä te tapatte ym. Luther selittää edellisten olevan sellaisia, jotka saarnaavat pelkästään Pyhän Hengen kehottamina ottamatta mitään Raamatusta tai muitten ihmisten sanoista. Edelleen hän sanoo: sellaiset ovat korkeimmat ja parhaimmat; he ovat viisaat ja osaavat myös tehdä toisia viisaiksi, kirjoittaa ja selittää kirjoituksiaan; he nimittäin tekevät tietäväksi paljon vertausten ja kuvien kautta, sekä selittävät ne. Kun Pyhä Henki nyt rankaisee maailmaa synnistä sellaisten ihmisten kautta: mitä ihmeellistä siinä on, jos Jeesuksen profetia täyttyy heissä? Se mitä ei tehdä karkeasti itse työllä ja teolla, tehdään täydellisesti sanoin ja sydämin. Sillä maailma ja sen lihallisesti viisaat, näyttävät kyllä tietävän paljon enemmän, ja paljon paremmin ymmärtävän kaiken, kuin sellaiset tyhmyrit ja hullut, joiksi heitä usein nimitellään.

Sorselen pitäjässä kaikki tämä on on myös kirjaimellisesti tapahtunut nyt elävän sukupolven aikana. Mutta nämä ja ne, jotka heidän kauttaan ovat johdatetut pimeydestä valkeuteen, Saatanan vallasta Jumalan tykö, erottuvat tavallisesti toisin ajattelevista sillä nimityksellä, että < sivu2 > meitä kutsutaan Uuslukijoiksi; mikä nimitys on ristiriidassa todellisten olosuhteiden kanssa: Me, jotka aina olemme käyttäneet vanhoja, Ruotsin valtakunnassa hyväksytyjä oppi- ja kirkon kirjoja, sekä vanhan oppi-isämme, Lutherin, kirjoituksia, ja noudatamme niitä; kuten pöydän ääressä lukiessamme, aamu- ja iltarukouksissa ym. Ne toiset, jotka ovat ikäänkuin sanoutuneet irti Lutherista sekä vuoden 1593 Upsalassa, kuninkaallisen majesteetin ja valtakunnan neuvoston ja säätyjen yhteisestä päätöksestä, sanalla sanoen, kaikesta vanhasta, ja hyväksyvät vain sen, mikä on uutta, sekä opissa että elämässä, kaikenlaisissa synnillisissä maailman tavoissa ja olosuhteissa. Näitä pitäisi nyt sitävastoin nimittää vanhoiksi eli vanhemmiksi.

Tämä osoittaa, että nimi on kokonaan tositilanteen vastainen. Mikä sitten on totuus muissa arvioissa, joilla on salaperäisemmät ominaisuudet. Kuitenkaan ei nimessä ole mitään voimaa; mutta

pannaan vain merkille, kuinka perusteeton se on. Mutta jos sillä tahdottaisiin käsittää toisen osapuolen olevan vielä vanhassa syntymässään ja luonnollisessa tilassaan, synnin ja Saatanan valtaan vangittuna, ja toisen osapuolen olevan uudestisyntyneitä ja vapautettuja synnistä, Saatanan vallasta ja tyranniudesta, todellisen ja elävän uskon kautta, minkä hedelmänä näkyy uusi kuuliaisuus ja tottelevaisuus pyhässä ja jumalisessa elämässä: silloin nimitys olisi aivan totuudenmukainen. — Mutta mitä nyt on se uusi kuuliaisuus ja todellinen elävä jumalaisuus, mikä todistetaan? Lieneekö se sitä, ettei koskaan käydä kirkossa ja osallistuta siellä yleiseen jumalanpalvelukseen? Vai sitäkö, ettei moneen vuoteen lainkaan käydä Jeesuksen rakkaalla jäähyväisateriaalla, eikä sallita lastenkaan päästämistä sinne? Osoitetaankohan uusi kuuliaisuus siten, että pidetään niin sanotuita luvattomia kokouksia? Vai siten, että he eivät ainoastaan itse kasta lapsiaan, vaan myös kieltävät papeilta tämän tehtävän julistaen mitättömäksi sen, mitä papit tekevät? Edelleen näyttää olevan varsin lapsellista kuuliaisuutta, kun lapset ja vanhemmat ovat toisiaan vastaan ja joutuvat usein katkeriin riitoihin. Kuinka merkillisesti Jeesuksen rakkaus loistaa siinä, kun vihaisesti kirotaan ja tuomitaan ihmisiä helvettiin, niin vielä kirjojakin, joitten pidetään puhtaasti ja selkeästi sisältävän kristillisyyden oppeja, ja mitkä oppineet ja korkeat ovat hyväksyneet ja jotka ovat yleisesti hyväksytyt käytettäväiksi? jne. Eikö tämä kaikki näytä olevan pelkkää tottelemattomuutta erityisesti kolmatta ja neljättä käskyä vastaan, Jeesuksen sakramenttien käyttämisestä antamaa käskyä vastaan, rakastamattomuutta lähimmäistä kohtaan, ja rohkeasti rakkaudetonta kirjojen arvostelua? ym.

Mutta mitä varmimmin perustein jokainen voikaan tästä päätellä, että sellaiset ovat kapinallisia luopioita ja ilkeitä rettelöiden tekijöitä ym? Ja ne, jotka tappavat sellaisia, mikä tavallisimmin tapahtuu sydämen vihalla¹ ja kielen nuolilla, ei ole ihmeteltävää, että he luulevat näin tekevänsä Jumalalle palveluksen.

Mutta se, että tosi kristityitä pilkataan ja häväistään, ja että ihminen pitää oikeutenaan tehdä näin, siitä ei kenenkään, joka uskoo Jumalan olevan totinen sanassaan, pidä epäilemän.

Syy yllä mainittuihin olosuhteisiin pitäisi näyttää toteen; sillä yhteinen osallistuminen yleiseen jumalanpalvelukseen perustuu kolmanteen käskyyn, eikä sitä saa laiminlyödä, minkä vuoksi me pyrimme ahkerasti kokoontumaan, missä tahansa voimme, tutkimaan yhdessä Jumalan puhdasta sanaa, ja käyttämään koko sapatin päivän Jumalan sanan lukemiseen ja kuulemiseen, rukouksiin ja kiitosvirsien veisuuseen.

¹ ruots. hjärtats hat (sydämen viha), hjärtats hot (sydämen uhkaukset), molemmat sanat ovat käsikirjoituksen mukaan mahdollisia. Asiayhteys viittaa paremmin hatsanaan, mikä tarkoittaa vihaa.

Ettemme käytä Jeesuksen pyhää ehtoolista sakramentillisesti, emmekä salli lastemme päästä sinne, siihen ei lainkaan < sivu4 > ole syynä se, että me ylönkatsoisimme Jeesuksen juhlallista kutsua sinne; mutta vika on niissä, jotka on pantu palvelijain ja palveluspiikain hallitsijoiksi, joitten tulee antaa heille ruokaa oikealla ajalla, mutta jotka eivät sitä tee, vaan syövät ja juovat yhdessä juopuneitten kanssa. Mitä nyt sellaisille pahoille palveliljoille tapahtuu, kun Herra tulee, todistaa Matteus 24: 50-51. — Samalla tavoin on kasteen laita, jonka me niin kuin muissakin hätätilanteissa itse suoritamme. Sillä me emme pidä oppia uusissa käyttöön otetuissa [kirjoissa] Kristuksen [oppina], sen tähden me oikeina kristittyinä emme tahdo olla missään tekemisissä niiden kanssa. Sillä se, joka on osallinen Baabelin synteihin, saa myös osansa sen vaivoista, niin! heitä ei pidetä Paimenen uskollisina ja tottelevaisina lampaina, jotka kuulevat ainostaan Paimenensa ääntä, mutta eivät muukalaisen. Joh. 10: 5. Mitä tulee lasten ja vanhempien eroon, se on vain Jeesuksen opin tyypillinen seuraus, Matt. 10: 35. Mitä ihmisten tuomitsemiseen tulee, niin se on lain varsinainen tehtävä. Jos joku puhuu, hän puhukoon niin kuin Jumalan sanaa, ja Jumalan sana tuomitsee kaikki uudestisyntymättömät. Niin tekevät oikeat kristitytkin. Ankarat mielipiteet kirjoista ovat seuraus uskon ominaisuudesta, joka ei saa vaieten katsoa läpi sormien niitä kappaleita, jotka koskevat oppia. — Tähän saattaisivat useat syystä tehdä vastalauseen ja sanoa: sellaisilla heikoilla perusteilla he tahtovat kaunistella tyhmänrohkeita toimiaan, ikäänkuin eivät ketkään muut olisi kristityitä kuin sellaiset pässinpäät jne, minkä vastalauseen yleisö epäilemättä näyttää voivan osoittaa todeksi. — Mutta ei tietenkään ole mahdollista todistaa niin päivänselvästi kristillisyyden tosiolemusta siinä, missä se ei ole vain sanoissa vaan voimassa. Sillä niin kävi Herralle Jeesuksellekin. Turhaan Hän koetti todistaa Jerusalemin oppineille, että hän oli Kristus, josta niin ihanasti ja ylenpalttisesti todistettiin Raamatussa, mikä heille oli kyllä tuttu. < sivu5 > Mutta he olivat kuitenkin vihasimmat kuoleman huutajat, sekä hänelle että hänen seuraajilleen; Heidän mielestään Raamatun sisältö vaati heitä siihen. Luultavasti päivänvaloon ovat tulleet useat todistukset Lukijain ominaisuuksista, jotka osoittavat kristillisyyden eloisuuden heidän keskuudessaan, vaikka suurehko osa heistä ei täysin vakavissaan ole välttänyt Jerobeamin, Nebotin pojan syntejä. Tarkoitan uusia oppi- ja kirkon kirjoja, jotka ovat saaneet hengellisen Israelin tekemään syntiä. — Selvimmistä todisteista, mitkä olen nähnyt, ja jotka ovat yleisesti tehtyjä, ovat ne 54 kirjettä hengellisistä asioista niin sanotuilta Lukijoilta, erityisesti rahvaan keskuudessa Norrlannissa, painettu Falunissa 1838.

Myös Muutamia Lehtiä Historiaan Lukijoista huomion kohteena Helsinglandissa esiintyvät, kirjoittanut A. G. Säfström; sekä Kristillisiä Huomautuksia, kirjoittaneet N. P. Eriksson, maanviljelijä Ernsäsin kylästä Ala-Luulajan Pitäjästä, Norrbottenin läänistä, mistä

huomautuksista me olemme täysin yksimieliset. Pohjolan Kirkkolehdeissä, numero 23, 16. marraskuuta 1842, ilmoitetaan sellaisia todisteita kappaleittain, joita en omalta osaltani osannut odottaa, mutta Herra näyttää, että Hänen ajatuksensa ja tiensä eivät ole niin kuin meidän. Mutta siihen nähden, mitä siellä niin selvästi vääräksi nähdään, että me niin halpana pidämme sitä huonetta, missä Herran kunnia asuu ym. siitä olisi paljon mainittavaa. Mutta minun pitää yksinkertaisin sanoin vedota Stefanuksen esimerkkiin ja opetukseen Herran temppelissä Apostolien tekojen 6. ja 7. luvussa, ja siihen mitä Lutherus selittää muun muassa Epistolapostillassaan 7: 12. Olisi pienempi synti väkivalloin tuhota ne kirkot, jotka olisivat syynä yhden sielun kadotukseen, vaikka siinä on syy toiseen eksytykseen. Mutta mihin eksytykseen sielu vietelläänkin, on vahinko yhtä suuri. Samassa saarnassa 17:8 hän sanoo: missä Evankeliumia ei puhtaana saarnata, siinä on julkinen < sivu6 > huoramaailma, paljon pienempi syntinen kuin sellainen saarnaaja, eikä huorahuone ole niin kauhistuttava kuin sellainen kirkko. Useita sellaisia todisteita voisi helposti tuoda esiin, jotka sen lisäksi mitä jo on esiin otettu, selvästi osoittavat, että jos oppi ei ole Jumalan puhdas evankeliumi, niin ei itse huoneeseen ole lainkaan katsominen. Sillä missä tahansa paikassa Herraa avuksi huudetaan, ollaan vakuuttuneita rukouksen kuulluksi tulemisesta. Hävittääkseen vahingollisen eksytyksen kirkon arvosta, sanoo sama Luther mainituissa saarnassa 14:2, että olisi hyvä jos kaikki kirkot kaadettaisiin kumoon, ja saarnattaisiin, rukoiltaisiin, kastettaisiin ja suoritettaisiin kaikki, mikä yleiseen jumalanpalvelukseen kuuluu, tavallisissa taloissa tai paljaan taivaan alla. Kristus saarnasi yli 3 vuotta, mutta vain 3 päivää temppelissä (?), mutta muuten useissa eri paikoissa. Johannes Kastaja ei opettanut koskaan temppelissä. Apostolit eivät opettaneet koskaan temppelissä (?). Siitä että heidän saarnansa ja tekonsa tuottivat runsaamman hedelmän kuin mitä muuten temppelissä opetettiin, ei liene vähintäkään epäilystä. Ensimmäiset kristityt tulivat yhteen missä tahansa se oli mahdollista kuullakseen Jumalan sanaa ja tullakseen osallisiksi sakramenteista jne. Ei kuitenkaan niin ajatellen, että kirkkoa tulee halveksia. Ei! se ei lainkaan ole tarkoituksemme. Sillä se on Jumalallinen ja Kristillinen laitos, mutta Jumalan tarkoitus siinä on se, että sielut saatetaan hengelliseen elämään. Siellä missä näin ei tapahdu, vaan ihmiset hengellisessä suhteessa turmellaan, jotka todella ovat hänen temppelinsä ja asuinsijansa, siellä ei Jumalakaan kysy sellaisista puu- ja kivitaloista, vaan määrää kaikki pakenemaan pois sellaisista kirkoista, missä oppi on senlaatuinen. Sillä Jumala ei asu käsin rakennetuissa temppeleissä. Paavali sanoo: ettekö te tiedä, että te olette Jumalan temppeli, ja että Jumalan henki asuu teissä? Joka Jumalan temppelin turmelee, hänet Jumala turmelee; sillä Jumalan temppeli on pyhä, niin kuin te olette. Ja edelleen: Te olette elävän Jumalan temppeli, niin kuin Jumala sanoo: Minä tahdon heissä asua ym. Mainituista temppeleistä eli kirkoista, (miksi niitä tahdotaan nimittää) on < sivu7 > ylistettävällä Isällä varmaankin paljon enemmän huolta, kuin

niistä, mitkä ovat käsin rakennetut. Vanha oppi-isämme Luther sanoo Epistolapostillassaan 95: 15 Joh. 4 johdosta, että nyt on aika tullut rukoilla, ei Jerusalemissa, eikä vuorilla, vaan hengessä ja totuudessa. Samassa edelleen: mutta ne ihmiset, joilla on Kristus, ovat kaikki hurskaita eivätkä minkään lain alle alistetut, erityisesti siinä mikä koskee kirkon komeutta. Sen tähden ei temppeliä eli kirkkoa ole nyt heidän tykönään määrätty rukousta varten; sillä he eivät sano: täällä se on, tuolla se on. Niin, väärät profeetat ilmestyvät ja sanovat. katso täällä on Kristus, ei Häntä löydetä siinä temppelissä, mikä on käsin rakennettu. Älkää uskoko, sanoo Hän. Ei niin, (kuten ennen sanottu on) että sitä pitäisi halveksia, mutta ei lainkaan sokeasti olla siihen sidottu, koska jumalallinen kuuliaisuus kieltää. Vaikkakin usein valitettavasti tapahtuu, että niin kuin ensin mainitun saarnan 15 kuuluu. Sillä saarnoja varten, jotka ovat täynnä eksytyksiä ja perkeleitten opetuksia, ylläpidetään mahtavia holvein varustettuja huoneita, mutta Jumalan sana ei saa majapaikkaa koko Betlehemissä, missä se voidaan synnyttää.

Mutta sitä pidettäisiin kyllä kauheana väärinkäsityksenä, jos oltaisiin siinä käsityksessä, että Ruotsin kirkoissa on nyt perkeleitten oppi. Mutta jos Hengen ja Raamatun selvillä todistuksilla voitaisiin näyttää toteen vastakohta, niin se olisi hyvä. Kuka tahansa, joka tuntee Perkeleen olemuksen, kuinka se viettelee ja pettää ihmisen, tietää hyvin, että hän väärällä vapaudella irti päästää uskottoman, lyhyesti sanoen kaikesta jumalallisesta kuuliaisuudesta: (sen jota hän ei johdata omanvanhurskauden rakentajaksi) opettaen, että Jeesuksen ansio on niin täydellisesti pätevä, että vaikka ihminen elää kaikenlaisissa paheissa ja lihan töissä, hän lohduttaa itseään sillä, ikäänkuin hän ei lainkaan olisi velvollinen olemaan Jumalalle kuuliainen. Kun ihminen taas Jumalan ennättän armon kautta herätetään suruttomuuden unesta, ei Saatana koskaan lakkaa estämästä ihmistä elävällä uskolla tarttumasta Jeesukseen täydellisenä Vapahtajana ja lain täyttäjänä; vaan kuormittaa ihmistä sillä kuuliaisuudella, minkä hän on velvollinen osoittamaan Jumalalle, ja kun tässä jäädytään puuttuvaiseksi, niin ei jää mitään muuta keinoa kuin tulla tuomituksi. Sama ominaisuus on sekä kasteella että kuulustelun aktilla [[toimituksella](#)], kun lapset ensimmäistä kertaa menevät ehtoolliselle. Sillä itse vanhurskauttamisessa uskova sidotaan siellä lain koko sisältöön² ja siihen Jumalan [< sivu8 >](#) ja koko seurakunnan edessä, joka jäävämmättömän todistajan, omantunnon, kanssa on tuomiopäivänä todistava niitä vastaan, jotka eivät sitä ole täyttäneet. Tähän verrattuna sen, joka on ilman uskoa, on päätetty olevan vapaa laista, minkä kanssa hänellä ei ole mitään tekemistä, koska uskon sanotaan olevan sen saman, joka siihen sitoo. Jos tämä ei ole lampaanvilloihin hyvin kääritty perkeleen oppi, niin sitten en tiedä mitään. — Mutta jos se pääasiassa on oikein, mitä uudessa käsikirjassa lukee, mitä varten Kristus sitten on tullut? Raamattu sanoo,

² ruots. summariska innehåll

lunastamaan niitä, jotka lain alla olivat, ja sillä, joka hänet ottaa sellaisena vastaan, on myös se etu Hänessä; mutta minä en tiedä mihin se, joka ottaa Kristuksen vastaan lakiin sitovana, Häntä tarvitsee.

Ainostaan ne vapautetaan laista, jotka uskovat, eikä uskoville ole mitään lakia pantu. Niin! uskova on kuollut pois laista. Kuinka sitten usko voi olla sama kuin se, joka siihen sitoo? Nimittäin niin kuin velvollisuuteen. Vaikka he perättömällä selityksillä todistavat, että tarkoitus ei ole sellainen, vaikka koko toimitus tekee sen niin selvästi tiettäväksi; ja erityisesti se, mikä seuraa annettujen lupauksen perästä ennen mainitussa kuulusteluaktissa³, missä vedotaan Jumalaan, läsnäolijoihin ja omaantuntoon todistajina niitä vastaan, jotka ovat rikkoneet annetut lupaukset. Kuka nyt on se, joka kaiken tämän on itse asiassa pitänyt? Kun joku nyt huomaa, että hän on sen rikkonut, mihin sitten [joudutaan]? Kristus sanoo: joka uskoo, hän tulee autuaaksi, mutta kun uskon nyt sanotaan sitovan lain velvollisuuksiin, ne velvollisuudet ovat nyt rikotut ja tuomio on ehdottomasti langetettu, niin helvettiin on meno päätäpahkaa, sehän on selvä. Totta on, että yhtä vähän, kuin tuli on ilman lämpöä, yhtä vähän voi usko olla vailla rakkautta, mutta koska lämpö on seuraus tulesta, niin on rakkaus seuraus uskosta. Näin ollen on uskon seurauksella eli hedelmällä suuri ero velvollisuuden kanssa, mihin uskon sanotaan sitovan.

Lutherus selittää myös epistolan galatialaisille sivu 200, sanoen muun muassa: siksi pitää ennen kaikkea kuulla lupaus, joka tuo esiin Kristuksen ja antaa hänet läsnäolevana niille, jotka uskovat. Koska he nyt ovat uskon kautta ottaneet hänet vastaan <sivu9> niin he saavat myös Pyhän Hengen saman Kristuksen tähden. Sen jälkeen he alkavat rakastaa Jumalaa ja lähimmäistä, tekemään myös muita hyviä töitä; ja edelleen: sen tähden ainoastaan se on oikea lain tekijä, joka uskon kautta Kristukseen on saanut Pyhän Hengen ja alkaa rakastaa Jumalaa ja palvella lähimmäistä hyvillä töillä. Siten uskolla on työt mukanaan, joka tekee ne ensin hyväksi puuksi, jotka tekevät lain. Hyvä puu kantaa hyviä hedelmiä ym.

Edelleen samassa kuulusteluaktissa opetetaan, että ihmisen pitää ehtoollisen yhteydessä vahvistaa antamansa lupaukset ja vakuutukset, mikä on suoraan Jeesuksen oppia vastaan, kun hän sanoo: tämä on minun ruumiini ja vereni, annettu ja vuodatettu syntien anteeksi antamiseksi. Tästä ei voida näyttää, että se on annettu lupaustemme täyttämisen vakuudeksi.

Kuitenkaan meidän tarkoituksemme ei missään tapauksessa ole se, että ihminen, kuka ikänä hän onkin, vapautetaan siitä kuuliaisuudesta, minkä ihminen on velvollinen osoittamaan Jumalalle. Mutta on kuitenkin väärin, eikä sitä pidä sallittaman, että ihmiset mielikuvituksensa

³ kuulustelutoimituksessa

tuottamasta itseviisaudesta tahtovat lupauksen vakuutuksista tehdä sitoumuksia lakiin; vaan itse kunkin asian on oltava oikeassa kohdassaan, ja Jumalan oman sanan osoittaman järjestyksen ja ohjeen mukainen, jos se muutoin on jumalallista oppia, mikä todellisten kristittyjen pitää omaksua ja josta he saavat elämän ja ravinnon. Mutta väärän opin makea myrkkö maistuu usein hyvältä, mutta lopulta on tuleva ilmi, onko Jumala totinen sanassaan, kun hän sanoo: Kaikki ihmiset tuomitaan, jotka ovat eksytykseen vietellyt. Kasteesta olisi enemmän sanottavaa kuin ehtoollista koskevasta opista, mutta koska sitä on kristillisissä tutkielmissa käsitelty, tulee sen, joka ei omasta halustaan tahdo olla eksytyksessä, tästä saada oikea ymmärrys asiasta. Kun pääasia opissa on sellainen, että Kristuksesta tehdään Mooses, armonliitosta sitoumus lakiin, ja mitä tämän lisäksi on huomautettu, mitä kaikkea kirkkoherrat puolustavat. Eikö silloin ole oikein ja kohtuullista, että kristityt lähtevät sieltä pois, jos heidän muuten nähdään olevan uskollisia Jeesuksen seuraajia.

Tähän tehdään vastalause: jos joku kohta on väärä, niin on paljon oikeaakin. Kaikkihan pitää koetella ja pitää se, mikä hyvä on. Vastaukseksi tähän on otettava Lutherin selitys pääsiäisen epistolasta, koskien hapatusta: 25: 7 ynnä muita pykälä, missä hän muun muassa sanoo; että jos jotain väärää tai vahingollista otetaan mukaan yhteen kappaleeseen tai artiklaan, niin pian on kaikki turmeltu ja Kristus menetetty. Ja edelleen: sillä sellainen alku tunkeutuu sisään ja leviää laajemmalle siihen asti, että nekin kappaleet, jotka vielä ovat väärentämättömiä, jäävät hyödyttömiksi, ja myös se joukko turmeltuu, joka ennen oli puhdas. Laajemmin voidaan tästä lukea samasta saarnasta ja muualtakin. Tässä näkyy Paavalin puhe hapatuksesta, ja kuinka hedelmätöntä ja vahingollista on omaksua sekoitettu oppi. Toisessa paikassa hän lausuu näin: niin ovat kaikki nekin kirotuita, jotka kuulevat ja omaksuvat sellaisen opin.

Jos vielä jatketaan ja väitetään, että apostolin sana: koetelkaa kaikki ja pitäkää se, mikä hyvä on, ei anna yksinkertaiselle mitään koettelemisen oikeutta julkaistuista uskonnon kirjoista, niin me käsitämme tämän niin kuin nyt esimerkiksi kysymyksen ollessa kirkkokäsikirjasta, että me nimittäin koetellemme ja vertaamme vanhaa uuteen "Jumalan sanan valossa ja uskon kanssa yhtäpitäväisesti." (Niin me teemme myös muihin kirjoihin nähden, jotka meidät pakotetaan hyväksymään vastoin sisäistä vakaumustamme). Sen, minkä me huomaamme olevan oikeaa, me hyväksymme, ja sen, mikä on väärää, me hylkäämme. Sillä me emme ole sitä mieltä, että meillä olisi valta muuttaa tai perustaa uusi kirkkojärjestys; mutta välttääksemme kaikkea häiriötä ja ollaksemme antamatta aiheita lukemattomien epäjärjestysten ja puolueitten syntymiseen, me käytämme vanhoja yleisesti hyväksytyjä kirkon- ja oppikirjoja muuttamattomina, Lutherin kirjoituksia < sivu11 > Siionin

vanhoja ja uusia lauluja, pyhää Raamattua, kirjaa nimeltä "Huutavan Ääni"⁴ sekä muita pienehköjä kirjoituksia ja kirjoja.

Kristillinen uskontunnustus, julkaissut Lukijain Seura Skellefteåssa, kirjoittanut Gerhard Gerhardsson Burträskissä ja Bygdselessä. Saman kanssa meillä on kaikessa yhtäläinen tunnustus, vaikka joku huomautus onkin tehtävä siitä, kuinka me olemme tulleet mielenmuutokseen. Keskuudessamme nimittäin heräsi muutamia, jotka voimakkaan ja eläväksi tekevän hengen vaatimina saarnasivat voimallisesti (kuten tämän kirjoituksen alussa mainitsin), kun monet temmelsivät synnissä ja muutamat kokivat nopean uudensyntymisen. — mutta Perkele herätti kaiken, minkä voi estääkseen Jumalan työn, puolustaakseen valtakuntaansa, minkä johdosta Jumalan valtakunnan kasvua valitettavasti paljon estettiin. Voimakkaimmat välineet, mitä Perkele tähän saattoi käyttää, olivat ne, jotka aikaisemmin olivat tehneet parannuksen, mutta uudelleen nukkuneet synninuneen. Ne ovat meidän aikamme juutalaisia, jotka itse vihaavat todellisia kristittyjä, ja kiihottavat myös pakanoita, nimittäin epäuskoisia, nousemaan todellisia kristittyjä vastaan, sen lisäksi mitä Perkele kirjanoppineitten ja farisealaisten avulla voi saada aikaan. Vanhan kirkkokäsikirjan käyttöä ei meille ole sallittu. Sillä lähes kaikki, sekä korkeat että matalat osaavat painokkaasti muistuttaa, että ihmisen tulee olla kaikelle inhimilliselle järjestykselle alamainen Herran tähden. Tämä on aivan oikein ja myönnetään, että niin tulee olla; sillä se on Jumalan käsky, ja neljännen käskyn opetuksen mukaista — käskyn, jolla lupaus on. Mikä sitten on tarpeellisempaa kuin olla tottelavainen ja kuuliainen tässä. Kyllä! niin kauan kuin heidän käskynsä ovat Jumalan sanan ja uskon mukaisia. Mutta kun kysymys on opista (Mitä maailmalliseen järjestykseen kuuluu, siinä ihminen on velkapää osoittamaan kaikessa kuuliaisuuden) silloin on tilanne kokonaan toinen. Sillä kenenkään ei pidä uskoa, elää eikä kuolla minun sijassani. Minun pitää kantaa vastuu teoistani. Totta on: mitään esivaltaa ei ole, mikä ei olisi Jumalasta. Sen tähden, kuka tahansa nousee esivaltaa vastaan, hän nousee Jumalan järjestystä vastaan, mutta ne jotka nousevat vastaan, saavat tuomion. Mihinkä sitten me tottelemattomat? Mutta apostolit sanoivat < sivu12 > päämiehilleen: Enempi tulee kuulla Jumalaa kuin ihmisiä, ja Lutherus selittää Epistolapostillassaan 96: 10 sanoen: "Mutta kirottu olkoon alimmaiseen helvettiin kaikki kuuliaisuus, mikä on isälle, äidille ja, niin, kirkolle niin kuuliainen, että hän on Jumalalle kuulematon." Kuinka meidän pitää menetellä? Jos me tottelemme esivaltaa omantunnon asiassa, mikä sotii meidän sisäistä vakaumustamme vastaan, niin on syy pelätä, että sellainen kuuliaisuus on kirottu alimmaiseen helvettiin, ja Jumalalle kuulemattomuus osoitettu, koska me täydellisesti ja selkeästi olemme vakuuttuneita siitä, että se oppi, jota he määräävät

⁴ Katso Peter Jonsson Topp: En Ropandes Röst i Öknen. Ensimmäinen painos 1823. Kirjaa painettiin lähes 15 painosta, ja se levisi myös Suomeen. Widell, Evald: Väckelse och frikyrkoliv i Närungabygden 1960 s. 85

meidän hyväksymään, ei ole Jumalan puhdas sana ja evankeliumi. Kielto vanhan käsikirjan käytöstä, kun tätä kristillisessä vakaumuksessa ja hyvässä tarkoituksessa erityisissä toimituksissa anotaan, näyttää arveluttavalta, koska missään ei ole näytetty toteen, että vanha käsikirja olisi väärä tai eksyttävä. Jos se sisältää puhtaan evankeliumin, miksi sen käyttö sitten kielletään?

Muutama vuosi sitten pastori Conrad Grönlund anoi meidän puolestamme tuomiokapitulilta, että hän saisi käyttää vanhaa käsikirjaa kirkollisissa toimituksissa, mutta se kiellettiin. Sen jälkeen me laadimme kirjoituksen, omakätisesti yhden rukouskirjoituksen saman päämäärän saavuttamiseksi, jotta se nöyrästi toimitettaisiin Kuninkaalliselle Majesteetille; mutta mainittu rukouskirjoitus ei ole tullut perille, vaikka se on 2 kertaa lähetetty. Jos meidän sydäntemme harras pyyntö voisi liikuttaa teidän sydämiänne, jotka olette meidän esimiehiämme, niin ette mitenkään voisi kieltää meidän tärkeää toivomustamme, koska rakkaus kumoaa kaikki lait. Kerran pitää kaikkien paimenten, tilin tekemän ylipaimenelle Jeesukselle, kuinka he ovat ruokkineet hänen lampaitaan, jolloin ihmiskieltoihin vetoaminen ei kelpaa anteeksiantamukseksi, jos he laiminlyövät varsinaisen kutsumuksensa velvollisuuden, joka erityisesti on Kristuksen sanoissa Pietarille: ruoki minun lampaitani.

Huomautus.

Syy siihen, että tässä kirjoituksessa usein on vedottu Lutherin selityksiin ja opetuksiin, on se, että moni selittää Raamattua oman mielensä mukaan, ja varmimpana Raamatun selittäjänä pidämme Lutheria, sillä hän on itse työssä osoittanut olevansa vilpitön Jeesuksen Kristuksen palvelija elämässä ja kuolemassa.

—
Yhtäpitävyyden minun kirkossa 27. tammikuuta rovasti Læstadiukselle jättämäni alkuperäisen kirjoitukseni kanssa, lukuunottamatta muutamia korjauksia ja lisäyksiä lauseitten selventämiseksi, mitkä korjaukset minä nyt hyväksyn, tunnustan ja vakuutan. Sorselen Öhrnäsissä 31 tammikuuta 1844:

Pehr Königsson.

Lautamies ja kruununtilallinen Öhrnäsän kylässä, Sorselen pitäjässä.

—
Alkuperäinen / Jäljentänyt ja selventänyt L. L. Læstadius / Laatinut ja allekirjoittanut Pehr Königsson / Tuomiokapitulin arkisto / Härnösandin maakunta-arkisto /

Suomentanut: L. Koistinen / vain hakasuluissa olevat sanat ja sivunumerot kääntäjän tekemiä. Kaarisulut esiintyvät alkuperäisessä asiakirjassa. Pajala 2010-02-17.